

такава една майка, каквато я бѣше видѣлъ той, и прѣди да е узналъ цѣлата истина? Напротивъ, тя трѣбваше да се трогне отъ мекитѣ обноси на този благовѣзпитанъ синъ, духовното чадо на Поповичъ.

Въпросъ на техника е и онова прѣнебрежение у автора да се разграничи ясно типътъ на Олга, бжещата жена, отъ тоя на настоящата жена Бистра, да се отстрани всичко, което може да буди желание за едно тѣхно идентифициране. Чрѣзъ философскитѣ възгледи на Данаила за жената, авторътъ много затѣмнява разрѣшението на майчиния проблемъ, и негова е вината, ако не можемъ да теглимъ ясна линия между това, което не е еднакво у двѣтѣ жени. Самъ Яворовъ твърдѣ е рискувалъ за разбирането на своето произведение, като е вмѣкналъ въ епилога „Какъ ехото заглѣхва“ една сцена между Олга, Данаилъ Поповичъ и запасния поручикъ Друмевъ, която съ своя паралелизмъ ни кара да мислимъ за нѣкогашното отношение въ сжщия чифликъ между Бистра и Витановъ, безъ да прѣживѣемъ сжщата истина за разрѣшението на главния, майчиния проблемъ на драмата.

* * *

Ако Яворовъ е искалъ да се скрие отъ критиката задъ названието „картини“, съ което означава отдѣлнитѣ части на своята пиеса, то той се е излъгалъ. Изискванията, които му поставихме, не изхождаха отъ една установена теория на драмата, която се придържа педантично въ извѣстни правила на техника или стилъ. Нашето становище е: всѣко драматическо произведение трѣбва да има нѣкакъвъ стилъ и нѣкаква техника, ако иска да бже художествено произведение. Този стилъ и тая техника могатъ да бждатъ нѣщо съвсѣмъ ново и невиджано до сега (примѣръ: „На днѣ“ отъ М. Горки) — и великитѣ новатори като Ибсенъ или Вагнеръ въ музиката винаги сѣ и творци на новъ стилъ и нова техника —; но въ едно ще си приличатъ всички стилове и техники: въ това, че тѣ черпятъ винаги сила отъ правдата на живота чрѣзъ онова единство и оная законмѣрность, които лежатъ въ основата на всѣка естетическа наслада.

Отъ никой другъ поетъ не се изисква, впрочемъ, не само да е прѣживѣлъ явленията въ живота и да се е вдълбочавалъ надъ тѣхъ, но и да е доловилъ тѣхния скритъ смисълъ т. е. да има мирогледъ, както отъ драматическия. Ако той иска да носи заслужено това име, трѣбва да бже *философъ на живота*, какъвто е и най-големиятъ натуралистъ като единъ Стриндбергъ въ „Графиня Юлия“, — не моралистъ, който проповѣдва свое учение, а тълкувателъ на живота, жрецъ на неговата правда, прозрѣлъ истината на неговитѣ закони, която той, въ дълбокото съзнание на своята свята велика мисия, възвѣстява на обществото, жадно да я прѣживѣе въ художественитѣ образи на изкуството.

Д-ръ Н. Тумпаровъ.

Пѣвецътъ на изоставенитѣ и самотнитѣ. Разкази отъ *Добри Немировъ*, София, 1913. Стр. 166. Цѣна 2 лева.

Едно нѣщо личи още при първото прочитане разказитѣ на *Добри Немировъ*: въ тѣхъ ярко се отразяватъ спомени отъ лично